



World Intellectual Property Day 2018

April 26

wipo.int/ipday

РУШІЙНА СИЛА ЗМІН: ЖІНКИ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙ І ТВОРЧОСТІ – тема Міжнародного дня інтелектуальної власності – 2018

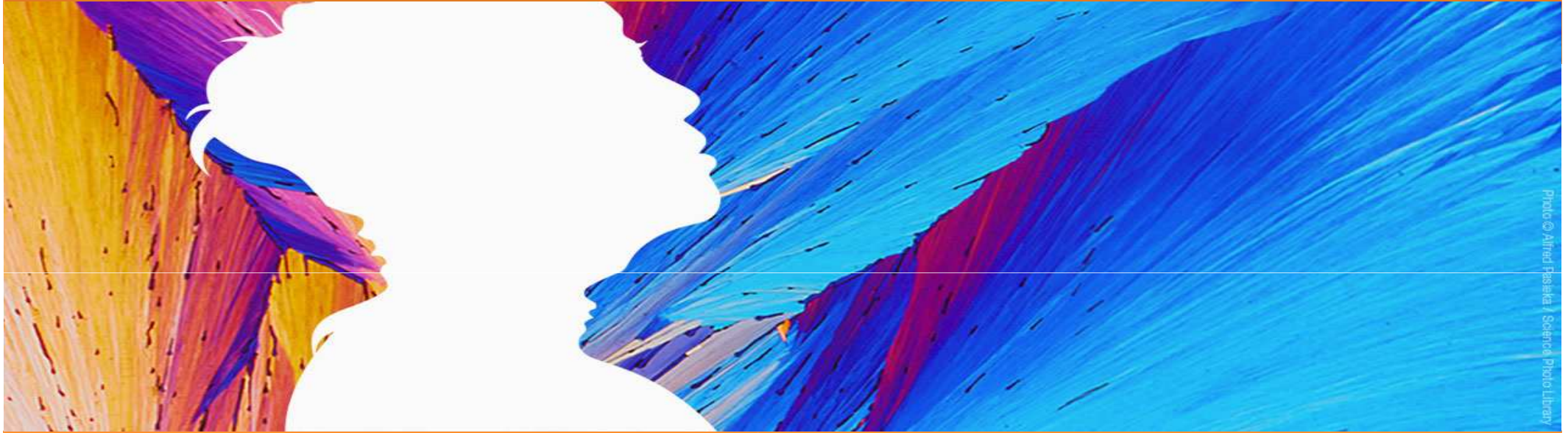


Photo © Alfred Rasmussen / Science Photo Library

«У цьому році в рамках заходів з нагоди Міжнародного дня інтелектуальної власності ми прославляємо розум, винахідливість, допитливість і сміливість жінок, які своєю працею змушують світ змінюватися й формують наше спільне майбутнє.

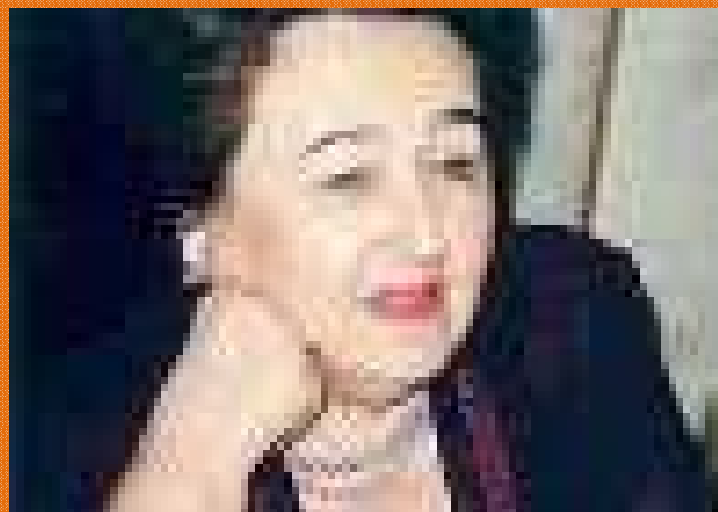
Щодня завдяки жінкам з'являються кардинально нові винаходи та корисні розробки, що перетворюють наше життя й розширюють межі звіданого, будь то астрофізика чи нанотехнологія, медицина, штучний інтелект чи робототехніка».

Відгукнувшись на пропозицію BOIB взяти участь в обговоренні та розповісти про винахідників і новаторів прекрасної половини людства, які змінюють світ, ми пропонуємо вам познайомитися з деякими українками, що знайшли своє покликання у винахідницько-інноваційній діяльності. Адже серед наших співвітчизниць багато науковців та розумниць, які завдяки власним здібностям та наполегливості змінюють нашу країну добрими справами, інноваційними ідеями.

Веб-сайт BOIB

Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Оксфордської «Нагороди тисячоліття за заслуги перед людством» удостоєна українська вчена-педіатр **Олена Лук'янова**, яка ще в радянські часи виявила складні механізми розвитку захворювань у дітей через нестачу кальцію та фосфору. Під час роботи в Київському науково-дослідному інституті педіатрії, акушерства та гінекології Олена Лук'янова розробила кілька методів профілактики й лікування кісткових захворювань. Нею було створено нову класифікацію різних форм рахіту, винайдено нові ефективні препарати для попередження й лікування захворювань, пов'язаних з дефіцитом вітаміну D. Окрім цього, Олена Михайлівна займалася впровадженням методів ультразвукової діагностики в дітей. На її рахунку 18 авторських свідоцтв і патентів України.

На сьогодні триває громадське обговорення щодо присвоєння ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України» імені О.М. Лук'янової.

Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Співробітники Інституту біології південних морів, відділу прикладної океанології в Севастополі, кандидати біологічних наук **Ганна Піркова** і **Людмила Ладигіна** винайшли спосіб вирощування гігантських устриць у Чорному морі. Устриці *Crassostrea gigas* родом з Тихого океану, але метод жінок-учених допоміг адаптувати тихоокеанські організми до Чорного моря. Суть методу в тому, що молюсків поміщають у суворо визначений шар води й годують дрібними водоростями. Ростуть і розмножуються устриці тільки на плоскій поверхні, тому були винайдені спеціальні пластмасові ящики-«гнізда».

На винахід був отриманий патент України №76680 «Спосіб вирощування гігантської устриці *Crassostrea gigas* в Чорному морі». У 2006 році за це дослідження вчені отримали золоту медаль Всесвітньої організації інтелектуальної власності в номінації «Жінка-винахідник року». Описаний метод впроваджено на кількох фермах світу. До того ж устриці – не тільки делікатес, а й природний очищувач води.



Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Ірина Уварова на фото ліворуч

Фільтр для технологічних розчинів і стічних вод, фільтри для питної води, системи очищення повітря й поглиначі запаху, системи вентиляції й спеціального газоочищення повітря на атомних станціях, засоби швидкої допомоги в аварійних ситуаціях на атомних станціях – це та багато іншого можна створити на основі **активованого вуглецевого волокнистого матеріалу (ABVM)**. Найкращий у світі адсорбційний матеріал створила в складі команди вчених **Ірина Уварова** з інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича.

Цей матеріал можна використовувати для виведення токсинів у випадку хімічного чи бактеріального отруєння. Він дозволяє ефективно очищувати рани, завдяки чому вони загоюються в 1,5 – 2 рази швидше. ABVM також пригнічує життєдіяльність мікроорганізмів, не прилипає до обпаленої шкіри й не має токсичної та алергічної дії.

Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Ще одну жінку-науковця відкрив Україні Інститут проблем матеріалознавства імені Івана Францевича. Там у відділі фізики міцності і пластичності матеріалів працює **Наталія Ульянович**. Жінка створює **біоактивну кераміку**, яка, розчиняючись у кістках, заміщується повноцінною кістковою тканиною. Важливо зауважити — такі матеріали не спричиняють процес відторгнення й не мають домішок важких металів. Крім того, є в Наталії й інші розробки. В Інституті разом з іншими вченими створює нові сплави титану з покриттям біоактивною керамікою. Це допоможе створити вітчизняні якісні ендопротези суглобів.

Імпланти з біоактивної кераміки використовуються в операціях із заміщення кісткових дефектів у травматології, ортопедії, щелепно-лицевій хірургії, онкології, стоматології, мікрохірургії ока. Нанесення біоактивної кераміки на титановий імплантат сприятиме його швидкому приживленню, а строк життя самих імплантів значно збільшиться. «Покриття їх біоактивною керамікою та використання нових технологій можуть забезпечити створення вітчизняних якісних конкурентоспроможних, навіть на світовому ринку, ендопротезів суглобів», — пояснює Наталя Ульянович.

Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Ось уже багато років керівник Українського центру дитячої офтальмології ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України», доктор медичних наук **Надія Боброва** бореться з дитячою сліпотою та намагається робити все для того, щоб малюки рідше ставали інвалідами по зору. Її наукова та практична діяльність присвячена розробленню сучасних способів лікування тяжкої вродженої, генетичної та набутої патології органу зору в дітей.

Надія Федорівна – заслужений діяч науки і техніки України. Має 35 патентів України. Завдяки успішному використанню новітніх технологій, серед яких імплантація штучних кришталіків дітям грудного віку, хірургія вродженої глаукоми, кріодеструкція невусів, новий спосіб первинної хірургічної обробки ран та ін., Н.Ф. Боброва змогла повернути зір сотням дітей.

Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Катерина Таратинська займається вирішенням проблем паркування і, попри молодий вік, є автором десяти патентів, у яких представлені архітектурні рішення автоматизованих паркінгів залежно від умов будівництва, зокрема таких: «Багатоповерховий механізований паркінг» (UA91072), «Паркінг К. Таратинської» (UA99942), «Інтелектуальний енергоавтономний екопаркінг» (UA104182).

За її участю спроектовано більше ніж 15 автоматичних паркінгів, які пройшли державну експертизу. У 2015 р. Катерина була нагороджена медаллю України «За професійні заслуги».

Однією з останніх розробок К. Таратинської є проект інтелектуального енергоавтономного екопаркінгу, головне завдання якого полягає в забезпеченні міст найбільш ефективними системами парковок, які б враховували прогнози перспектив розвитку мегаполісів і дозволили б мінімізувати кількість землі, виділеної під парковки.



Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Допомогти людям з вадами мови та слуху взялася 20-річна **Тамара Вошило** – студентка Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Дівчина розробила пристрій, який трансформує мову жестів у звук. Обладнана сенсорами звичайна господарська рукавичка здатна вголос висловити думку людини.

Свій винахід дівчина назвала «I speak instead of you» (ISIOY) – «Я говорю замість тебе». Стати в пригоді рукавичка може не лише людям з обмеженими мовними можливостями, а й тим, хто тимчасово втратив здатність розмовляти. Адже пристрій можна запрограмувати індивідуально.

Електронна рукавиця, яка озвучує мову глухонімих, може запам'ятати дев'ять жестів. Працює від смартфона або від переносної зарядки. Винахід складається з датчиків, які зчитують інформацію з кожного поруху пальця, та мікропроцесорного блоку на зовнішньому боці рукавиці. Інформація з рукавиці через Bluetooth надходить на смартфон.

Спеціальний мобільний додаток обробляє дані й миттєво озвучує фразу, яку щойно показали «на пальцях». Одягаєш рукавицю, жестикулюєш – і твій смартфон миттєво переводить кожен рух у слова й озвучує їх.

Powering change: Women in innovation and creativity

World Intellectual
Property Day 2018
April 26



Intel ISEF – один з найпрестижніших конкурсів винахідників для школярів та випускників шкіл з усього світу. Переможцям дають можливість здобути вищу освіту в США та щомісячну стипендію. Цього року представляти Україну туди вирушить 16-річна **Софія Петришин**. Перш ніж потрапити на цю олімпіаду, Софія Петришин перемогла у всеукраїнському конкурсі Intel-Техно Україна.

16-річна винахідниця зі Львова представить у Нью-Йорку пристрій, що перетворює цифрову інформацію на шрифт Брайля для незрячих. Її винахід орієнтований на полегшення соціалізації незрячих людей. Софія прагне зробити світ доступнішим для них. Проблема користування комп'ютером для людей з вадами зору вирішує її проект-переможець. Схожі аналоги у світі є, але для пересічних українців вони важкодоступні. Винахідниця спростила й здешевила наявні пропозиції у своєму приладі.

З-поміж іншого, винахід львівської школярки також допоможе незрячим здійснювати операції з банкоматами.